

Projekt Wałęsy zmiany kodeksu rodzinnego

Projekt zmiany ustawy — Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz zmiany niektórych ustaw, wniesiony przez Prezydenta RP Lecha Wałęsę (18 października 1995 r., Warszawa)

Ustawa z... o zmianie ustawy — Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz o zmianie niektórych ustaw

Art. 1. W ustawie z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. nr 9, poz. 59, z 1975 r. nr 45, poz. 234, z 1986 r. nr 36, poz. 180, z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1995 r. nr 83, poz. 417) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 1 dodaje się art 1' w brzmieniu:

"Art. 1' § 1. Małżeństwem jest także wpisany do akt stanu cywilnego związek małżeński zawarty w formie wyznaniowej, jeżeli to wynika z umowy międzynarodowej lub ustawy.
§ 2. Małżeństwo zawarte w formie wyznaniowej podlega wpisaniu do akt stanu cywilnego, jeżeli małżonkowie złożyli przy jego zawarciu zgodne oświadczenie, że wolą ich jest, aby małżeństwo wywierało skutki takie same jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, oraz jeżeli duchowny lub co najmniej jeden z małżonków w terminie 5 dni zgłosił do urzędu stanu cywilnego wpisanie tego małżeństwa do akt stanu cywilnego, a na przeszkodzie zawarciu małżeństwa nie stoją okoliczności wyłączające dokonanie tej czynności. Bieg wymienionego terminu ulega zawieszeniu z powodu siły wyższej.
§ 3. Jeżeli małżeństwo ma być zawarte w formie wyznaniowej, czynności przygotowujące jego zawarcie określone w przepisach art. 3-5 i art. 8 § 1 lub z tym zawarciem związane, a określone w przepisach art. 25 i art. 88, powinny być dokonane przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub wobec niego przed zawarciem małżeństwa.
§ 4, 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania jednej z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo w formie wyznaniowej wydaje zaświadczenie stwierdzające, że stało się zadość warunkom wymaganym do zawarcia małżeństwa.
2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno być okazane duchownemu, przed którym ma być zawarte małżeństwo w formie wyznaniowej, i przed złożeniem oświadczenia woli warunkującego skuteczność cywilną małżeństwa zawartego w formie wyznaniowej";

2) po art. 1' dodaje się art 1'' w brzmieniu:

"Art. 1''. Małżeństwo zawarte w formie wyznaniowej wywiera od chwili jego zawarcia takie same skutki jak zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, a w szczególności mają do niego zastosowanie przepisy o nieistnieniu, unieważnieniu i ustaniu małżeństwa; w sprawach tych orzeka sąd powszechny";

3) w art. 6 dodaje się 3 w brzmieniu:

" § 3. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania do małżeństw zawieranych w formie wyznaniowej";

4) w art. 9:

a) dotychczasową treść oznacza się jako 1,
b) dodaje się 2 w brzmieniu:

„ § 2. Wpisaniu do akt stanu cywilnego podlega także małżeństwo zawarte w formie wyznaniowej w okolicznościach, o których mowa w § 1, wobec samych świadków bez udziału duchownego. W takim wypadku czynności i oświadczenia, o których mowa w art 1' § 3 powinny być dokonane po zawarciu małżeństwa, a wniosek o ujawnienie tego zdarzenia w aktach stanu cywilnego może złożyć jeden z małżonków także w razie śmierci drugiego małżonka".

Art. 2. W ustawie z 29 września 1986 r. — Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. nr 36, poz. 180, z 1988 r. nr 19, poz. 132, z 1989 r. nr 29, poz. 154, z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1995 r. nr 83, poz. 417) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 54 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Do osób zamierzających zawrzeć małżeństwo w formie wyznaniowej stosuje się przepisy ust. 1 i 2".

2) po art. 56 dodaje się art. 56a i 56b w brzmieniu:

"Art. 56a. 1. Kierownik urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania jednej z osób

zamierzających zawrzeć małżeństwo w formie wyznaniowej zgodnie z art. 1' kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sporządza zaświadczenie o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa, zwane dalej „zaświadczeniem”. Przepisy art. 54 ust. 1 i 2 oraz art. 56 stosuje się odpowiednio.

2. Przed sporządzeniem zaświadczenia kierownik urzędu stanu cywilnego przyjmuje od osób zamierzających zawrzeć małżeństwo pisemne oświadczenie o nazwiskach, które będą oni nosić po zawarciu małżeństwa, oraz o nazwisku, które będą nosić dzieci zrodzone z ich małżeństwa. Wyjaśnia także prawa i obowiązki małżonków, wynikające z przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

3. Zaświadczenie ważne jest przez okres 6 miesięcy od dnia sporządzenia. Przepis art. 17 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 56b. Do zaświadczenia wpisuje się:

1) nazwiska i imiona osób zamierzających zawrzeć małżeństwo, ich nazwiska rodowe, miejsce i datę urodzenia,

2) nazwisko (nazwiska), które będą nosić osoby zawierające małżeństwo po jego zawarciu, oraz nazwisko, które będą nosić dzieci zrodzone z tego małżeństwa,

3) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców każdej z osób zamierzającej zawrzeć małżeństwo,

4) datę złożenia przez osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo pisemnego zapewnienia, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności, wyłączających zawarcie tego małżeństwa”;

3) Po art. 60 dodaje się art. 60a w brzmieniu:

„Art. 60a. 1. Jeżeli zawarcie małżeństwa następuje w formie wyznaniowej zgodnie z art. 1' kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, właściwy organ Kościoła sporządza dokument stwierdzający fakt zawarcia małżeństwa. Do dokumentu wpisuje się: nazwiska i imiona osób zawierających małżeństwo, ich nazwiska rodowe, miejsce i datę urodzenia oraz miejsce i datę zawarcia małżeństwa.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, podpisany przez właściwy organ Kościoła i opatrzony jego pieczęcią, wraz z pisemnym oświadczeniem małżonków o woli wywarcia skutków określonych w art. 1' kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stanowi podstawę do sporządzenia aktu małżeństwa w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce zawarcia małżeństwa w formie wyznaniowej.

3. Zgłoszenia o sporządzeniu aktu małżeństwa dokonuje duchowny lub co najmniej jeden z małżonków w terminie 5 dni od dnia zawarcia małżeństwa.

4. Jeżeli termin, o którym mowa w ust. 3, nie został dotrzymany z powodu siły wyższej, jego bieg ulega zawieszeniu do czasu ustania tej przyczyny. Przepis art. 61 ust. 2 stosuje się odpowiednio”.

Art. 3. W ustawie z 4 lipca 1991 r. o stosunku państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz.U. nr 66, poz. 287, nr 95, poz. 425, z 1993 r. nr 7, poz. 34 i z 1994 r. nr 1, poz. 3) po art. 12 dodaje się art. 12' w brzmieniu: „Art. 12'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym”.

Art. 4. W ustawie z 13 maja 1994 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 73, poz. 323) po art. 13 dodaje się art. 13' w brzmieniu: „Art. 13'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym”.

Art. 5. W ustawie z 13 maja 1994 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 73, poz. 324) po art. 8 dodaje się art. 8' w brzmieniu:

„Art. 8'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym”.

Art. 6. W ustawie z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 97, poz. 479) po art. 11 dodaje się art. 11' w brzmieniu:

„Art. 11'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi

określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym".

Art. 7. W ustawie z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 97, poz. 480) po art. 10 dodaje się art. 10' w brzmieniu:

„Art. 10'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym".

Art. 8. W ustawie z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 97, poz. 481) dodaje się art. 10' w brzmieniu:

„Art. 10'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym".

Art. 9. W ustawie z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 97, poz. 482) po art. 9 dodaje się art. 9' w brzmieniu:

„Art. 9'. Małżeństwo zawarte zgodnie z prawem kościelnym wywiera takie same skutki jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, jeżeli spełnia wymogi określone w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym".

Art. 10. W ustawie z 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 1972 r. nr 47, poz. 298, z 1989 r. nr 29, poz. 154 z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1991 r. nr 64, poz. 271) w art. 8:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W miejscowościach, w których nie ma cmentarzy komunalnych, zarząd cmentarza wyznaniowego umożliwia pochowanie na tym cmentarzu, na równych prawach, zwłok zmarłych osób wierzących wszystkich wyznań oraz osób niewierzących".

b) dodaje się nowy ust. 4 w brzmieniu:

„4. Kościoły oraz związki wyznaniowe mogą sprawować religijne uroczystości pogrzebowe i nabożeństwa za swoich zmarłych na cmentarzach komunalnych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów porządkowych".

Art. 11. 1. Minister gospodarki przestrzennej i budownictwa ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów w terminie 30 dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Traci moc art. 2 ustawy z 14 czerwca 1991 r. o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. nr 64, poz. 271).

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

17 marca 1994 r. z inicjatywy Rady Ministrów został skierowany do Sejmu projekt ustawy o ratyfikacji konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską (druk nr 327).

Na podstawie uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 1 lipca 1994 r. o trybie prac nad ustawą o ratyfikacji konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską została powołana Komisja Nadzwyczajna, której zadaniem między innymi była ocena „skutków prawnych, jakie nastąpią w przypadku uchwalenia ustawy ratyfikacyjnej w świetle obowiązujących przepisów konstytucyjnych oraz innych ustaw". Zgodnie ze Sprawozdaniem Komisji Nadzwyczajnej z 31 stycznia 1995 r. (druk nr 837 i 837 A) i projektem „Deklaracji Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu" z 28 kwietnia 1995 r. przepisy prawa polskiego wymagają niezbędnego dostosowania do postanowień konkordatu.

Najczęściej wymienianymi w różnych ekspertyzach i opracowaniach zagadnieniami, wymagającymi dostosowania przepisów w prawie polskim przy jednoczesnym zachowaniu poszanowania zasady równouprawnienia wszystkich Kościołów i związków wyznaniowych, są:
- zawieranie małżeństw w formie wyznaniowej i związane z tym skutki cywilnoprawne,
- wpisywanie do akt stanu cywilnego również małżeństw zawieranych w formie wyznaniowej,

przy zachowaniu całkowitej dobrowolności przy wyborze przez strony formy zawarcia związku małżeńskiego,

- możliwość dokonywania pochówku osób niewierzących na cmentarzach wyznaniowych w miejscowościach, gdzie nie ma cmentarzy komunalnych. Projekt ustawy o zmianie ustawy — Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz o zmianie niektórych ustaw nowelizuje dziesięć ustaw.

Podstawowym zagadnieniem wymagającym nowelizacji przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, prawa o aktach stanu cywilnego i siedmiu ustaw regulujących stosunki państwa z Kościołami innymi niż Kościół katolicki, jest wprowadzenie do polskiego systemu prawa możliwości zawierania małżeństw w formie wyznaniowej. Podstawą do zawierania związków małżeńskich w formie wyznaniowej mogą być umowy międzynarodowe lub ustawy. W praktyce będzie to oznaczało, że w Kościele katolickim do zawierania małżeństw w formie wyznaniowej podstawą prawną będzie konkordat, a w innych Kościołach ustawy:
- z 4 lipca 1991 r. o stosunku państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego,
- z 13 maja 1994 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- z 13 maja 1994 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej,
- z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- z 30 czerwca 1995 r. o stosunku państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z wolą małżonków złożoną przy zawieraniu małżeństwa w formie wyznaniowej akt ten może wywierać takie same skutki prawne jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, pod warunkiem że fakt ten zostanie zgłoszony w ciągu 5 dni celem wpisania do aktu stanu cywilnego.

Przed zawarciem małżeństwa w formie wyznaniowej, zgodnie z proponowaną nowelizacją przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego i prawa o aktach stanu cywilnego, wszystkie czynności przygotowujące i polegające na sprawdzeniu i gromadzeniu wymaganych dokumentów odbywają się w urzędzie stanu cywilnego zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami. Po spełnieniu wszystkich tych warunków, identycznych jakie są wymagane do zawarcia związku małżeńskiego w formie cywilnej, kierownik urzędu stanu cywilnego sporządza zaświadczenie o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa. Zaświadczenie to winno być okazane duchownemu, przed którym ma być zawarte małżeństwo w formie wyznaniowej. Fakt zawarcia małżeństwa w formie wyznaniowej zostaje stwierdzony w dokumencie wydanym przez właściwy organ Kościoła; w Kościele katolickim będzie to proboszcz parafii. Dokument ten, wraz z pisemnym oświadczeniem małżonków o woli wywarcia skutków cywilnoprawnych wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stanowi podstawę do sporządzenia aktu małżeństwa w urzędzie stanu cywilnego. Zasady te odnoszą się do małżeństw zawieranych w formie wyznaniowej we wszystkich wcześniej wymienionych Kościołach.

Kolejnym zagadnieniem, które reguluje projekt ustawy, jest chowanie zwłok osób zmarłych niewierzących na cmentarzach wyznaniowych, jeśli w danej miejscowości nie ma cmentarza komunalnego.

Proponowane w tym zakresie przepisy mogą zapobiec ewentualnym kontrowersjom, jakie wynikły w związku z interpretacją art. 8 ust. 3 konkordatu. Obecnie prawo chowania zmarłych na cmentarzach:
1) komunalnych — regulują przepisy ustawy z 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 1972 r. nr 47, poz. 298 z późn. zm.) — art. 8 ust. 1, art. 9 i nast.;
2) grzebalnych wyznaniowych (parafialnych i wyodrębnionych cmentarzach zakonnych) — regulują przepisy ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. nr 29, poz. 154 z późn. zm.) — art. 45 ust. 3 i 4 oraz art. 75 ust. 4, i ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (art. 8), a ponadto w stosunku do osób innych wyznań — poszczególne ustawy regulujące stosunki państwa z Kościołami. Zgodnie z przepisami art. 45 ust. 3 ustawy o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w

miejsowościach, w których nie ma cmentarzy komunalnych, zarządy cmentarzy umożliwiają pochowanie na cmentarzach grzebalnych, na równych prawach, także innych zmarłych. Ponadto przepis art. 45 ust. 4 tej ustawy stanowi, iż przepis art. 45 ust. 3 nie narusza ogólnych przepisów ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Oznacza to, iż sprawy chowania na cmentarzach wyznaniowych w miejscowościach, w których nie ma cmentarzy komunalnych, zwłok osób, które nie należą do danego wyznania — regulowane są art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Zaznaczyć należy, że art. 8 ust. 2 i 3 tej ustawy w brzmieniu, o którym mowa wyżej, zostały wprowadzone od 23 maja 1989 r. w ustawie o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (art. 75 ust. 4 tej ustawy). Opisane wyżej dotychczas obowiązujące przepisy prawa, a przede wszystkim art. 8, art. 9 i nast. ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz art. 45 ust. 3 i 4 ustawy o stosunku państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, regulują sprawy chowania „zmarłych osób innych wyznań” na cmentarzach grzebalnych wyznaniowych (każdego wyznania) w tych miejscowościach, w których nie ma cmentarzy komunalnych, a istnieją cmentarze wyznaniowe. Jednakże, jak wskazuje dotychczasowa dyskusja nad problemem pochówku osób zmarłych niewierzących na cmentarzach wyznaniowych — przepisy te nie są jednoznacznie interpretowane. Szczególnie chodzi tu o przepis art. 8 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, który zdaniem niektórych nie obejmuje osób zmarłych niewierzących, lecz jedynie osoby innych wyznań. Dla uniknięcia dalszych sporów na tym tle wniesiony projekt proponuje uściślenie tego przepisu poprzez nadanie mu nowego brzmienia, które uwzględniałoby terminologię wskazaną już w art. 1 ust. 3 obowiązującej ustawy z 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. nr 29, poz. 155). Nowe brzmienie przepisu art. 8 ust. 2, w którym wymienione byłyby zmarłe „osoby wierzące wszystkich wyznań oraz osoby niewierzące”, zabezpiecza równe prawa do pochowania osób niewierzących na cmentarzu wyznaniowym. Ostatnia zmiana zaproponowana w projekcie ustawy polega na dodaniu nowego ust. 4 do art. 8 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, który unormowałby jednolicie dla wszystkich Kościołów oraz związków wyznaniowych prawo do sprawowania na cmentarzach komunalnych religijnych uroczystości pogrzebowych i nabożeństw za swoich zmarłych, przy zachowaniu obowiązujących przepisów porządkowych. Aktualnie problem ten jest rozstrzygnięty w przepisach siedmiu ustaw regulujących stosunek państwa do Kościołów różnych wyznań. Zamieszczenie jednego przepisu w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych (art. 8 ust. 4) ułatwi stosowanie go w praktyce wobec osób zmarłych — członków związków wyznaniowych. Ponadto przepis ten korespondować będzie z przepisami art. 8 ust. 2-3 dot. pochowania zmarłych i ceremonii pogrzebowych na cmentarzach wyznaniowych. Należy podnieść, iż w związku z tym, że nowelizowana kilkakrotnie ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych stała się w praktyce nieczytelna, minister gospodarki przestrzennej i budownictwa został zobowiązany na mocy art. 2 ustawy z 14 czerwca 1991 r. o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. nr 64, poz. 271) do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw jednolitego tekstu ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Tego obowiązku ustawowego minister gospodarki przestrzennej i budownictwa do tej pory nie wykonał. Z tych przyczyn, a także w związku z kolejną proponowaną wyżej nowelizacją art. 8 ust. 2 i ust. 4, konieczne staje się zaproponowanie, by tą ustawą po raz wtóry zobowiązać tegoż ministra do ogłoszenia tekstu jednolitego ww. ustawy, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej.

„Rzeczpospolita”, nr 246, 23 października 1995 r.

(Publikacja: 17-11-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2989) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2989>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl